‹‹Deskarbonizazioa, energiaren demokratizazioa eta eraldaketa digitala dira energia sektorearen erronkak››

Emiliano López Atxurra
Petronorreko presidente exekutiboa
Tecnaliako presidentea

Emiliano López Atxurra da euskal berrikuntzaren alorreko bi indartsuren buru: Petronor eta Tecnalia korporazio teknologikoa. Innobasqueko presidenteordea ere bada. Abokatua, nazioarteko gaietako eta erkidegoko zuzenbideko graduondoko ikasketak dituena, López Atxurrak bere esperientzia profesionala zenbait sektoretan garatu du, baina batez ere energiarenean, eta sektore horretan daramatza 20 urte.

Zure ibilbide handiari esker, energia sektorea ondo ezagutzen duzu. Zure ustez, zein dira sektorearen erronka nagusiak?

Gaur egun, ezagutza sakona, izan ere zalantza eta erronka ugariko inguruan gaude. Energia izan da gizateriaren historiako garai guztietako motorra eta bere eboluzioaren bizkarrezurra.

Egungo erronkak? COP21 delakoaren (Klima Aldaketaren Biltzarra, Paris 2015) bideari jarraituz gero, hiru erronka handi ditugu. Lehenengoa deskarbonizazioa da; bigarrena kontsumo elektronikoaren demokratizazioa eta argindar hornikuntza munduko herrialde guztietan eta, bereziki, garapen bidekoetan. Eta hirugarrena, energia sektorea bera eraldatzea, ekonomia digitala, bioteknologiaren aurrerapenak eta adimen artifizialaren garapena direla eta. Azken finean, egungo zalantzak aukera hutsa dira, izan ere, eraldaketa teknologikoaren eta energetikoaren erronkari aurre egin beharra daukagu, gure buruak erabat ixten ez baditugu behintzat.

Petronorrena egiazko eraldaketaren historia da. Gaur egun aldaketa estrategiko bati heltzeko erronka du. Zer esan nahi du energia enpresa dibertsifikatu bihurtzeak?

Pretronorren historiarekin jarraitzen dugula esan nahi du. Konpainia hau zentral elektrikoentzako fueloleoa ekoizteko sortu zen eta horrela elektrizitatearen balio katean parte hartzeko; gaur egunera iritsi da eta mugikortasunaren balio kateko funtsezko zatia da.

Petronorrek erreferentzia izaten jarraitu nahi du energiaren eta mugikortasunaren alorrean, eta horregatik ekoiztu eta eskaini behar ditu produktu eta zerbitzu energetiko berriak euskarri desberdinetan, merkatuaren eboluzioari eta bere eskariei begiratuz.

Horrela, adimen artifizialaren bidezko berrikuntza teknologikoa Petronor zerbitizatzeko tresna bat da. Eskura dauden teknologia berriak sartzearen bidez eraginkortasun energetikoa lortzea, lehiakortasunerako faktorea da. Deskarbonizazioa erronka estrategikoa da eta ekoizpen eta mantentze prozesuaren eraldaketa dakar. Mugikortasun elektrikoa, kontuan izateko hobia eta merkatu berrian sartzeko tresna, mikro-sareak eta banatutako sortzea bezala. Eta hori guztia erronka berrien erantzunen markoan, gure industria-esperientzia oinarri hartuta.

Petronor Innovación sortu duzue, 15 milioi euroko aurrekontuarekin eta 15 ikertzailerekin. Zer helbururekin sortu da?

Berrikuntza, eraginkortasun energetikoa eta mugikortasun elektrikoa ez dira Petronorren eremu exogenoak. Petronor Innovacion filiala da eskura dauden teknologia berriak, digitalizazioa eta inteligentzia artifizialaren integrazioa hautemateko erantzuna, dela orientazio estrategiko berrian dela ekoizpen kudeaketan.

Petronor Innovaciónen xedea energia arloan merkatuak dituen eskarietara egokitzeko eta eraldatzeko tresna izatea da. Gure eraldaketa teknologikoaren prozesuan sartu nahi ditugu Zientzia eta Teknologiako Euskal Sareko gaitasun berritzaileak.

Are gehiago, Petronor Innovación jada izendatu dute Zientzia eta Teknologiako Euskal Sareko eragile. Sare honen zer balorazio egiten duzu?

Nire balorazioa positiboa da, Tecnaliako presidente batek ezin baitu aurkakorik esan. Eta positiboa da, gaitasun handiko ikertzaile plataforma bat baitago, bokazio handikoa eta nazioarteko sareetan sartua. Eta dagoen kalitate hori oinarri hartu eta giza kapital bikain honen kudeaketa hor ezartzea lortu behar da, eta antolakuntza arloko eraginkortasun handiko proiektu eta prozesuetan kokatzen saiatu.

"Berrikuntza teknologikoa enpresaren bihotz estrategikoan dago edo alferrik gabiltza".

Petronorrez gain, Tecnaliako presidentea ere bazara ekainaz geroztik, eta 2020rako bere xedea euskal enpresekin bere jarduera %50 baino gehiago haztea da. Nola lortuko duzue?

Plan estrategikoei errespetua diet, kudeaketa eraginkor baten lerro nagusiak baitira. Paperak dena jasaten du. Ez naiz 2020rako helburuetan sartuko. Etorkizunak gehiago kezkatzen nau, 2020rik ez baitago orainak balio ez badu eta 2020 oso gertu dago.

Gure erronkarik handienetako bat hau onartzea da: berrikuntza teknologikoa ezin dela laguntza publikoen mende dagoen faktorea izan enpresentzat. Berrikuntza teknologikoa enpresaren bihotz estrategikoan dago edo alferrik gabiltza. Enpresen eta Tecnaliaren arteko harremana berriro lotu beharra dago, berriro sendotu beharra. Ondorioz, balio kate bakoitzean ahalegina egin behar da, hasi enpresa bultzatzailearekin eta txikienera arte, denak berrikuntza teknologiko artikulatuko ekosisteman elkarri lotuta egon daitezen.

Amaitzeko, nola baloratzen duzu Innobasque, berrikuntzaren aldeko lankidetza publiko-pribatuko plataforma?

Innobasque bikaina iruditzen zait prozesu legez, Pedro Luis Uriartek definitu zuen bezala. Gaur egun, sorrera ideia oinarri hartu eta baliabidea optimizatu beharra daukagu eta modu eraginkorrean eta garapen partekatuan koordinatu plataformak; hori guztia historia ekonomikoan eta industrialean herri gisa bizirauteko izan dugun oinarrizko printzipioarekin bat: lana, trebakuntza eta lankidetza.